

Raahen kaupungin kehittämislautakunnalle /§§ 11/ 27.01.2026 Kaupunginhallitukselle lisäselvitys annettujen lausuntojen osalta Päivitetty 27.01.2026

Lähtettäjä

Päivämäärä ti 27.1.2026 1.49

Vastaanottaja Raahe Kirjaamo <kirjaamo@raahe.fi>;

Kopio

EXT-Törmi Paavo <EXT-paavo.tormi@raahe.fi>; EXT-Honkala Virpi <EXT-virpi.honkala@raahe.fi>; EXT-Pekkala Sari <EXT-sari.pekkala@raahe.fi>; EXT-Lumijärvi Liisa <EXT-liisa.lumijarvi@raahe.fi>; Mikkola-Riekkinen Leena <leena.mikkola-riekkinen@raahe.fi>; Lumme Paula <paula.lumme@raahe.fi>; Tiina Hovi <tiina.hovi@siikajoki.fi>; Matti Soronen <matti.soronen@pyhajoki.fi>; Pitkänen Pasi <pasi.pitkanen@raahe.fi>

 7 liitettä (7 Mt)

Screenshot_2026-01-26-23-48-21-36_a23b203fd3aafc6dcb84e438dda678b6.jpg; Screenshot_2026-01-26-23-48-15-24_a23b203fd3aafc6dcb84e438dda678b6.jpg; Screenshot_2026-01-26-23-30-07-54_40deb401b9ffe8e1df2f1cc5ba480b12.jpg; Screenshot_2026-01-26-23-26-58-79_40deb401b9ffe8e1df2f1cc5ba480b12.jpg; Screenshot_2026-01-26-23-30-28-95_40deb401b9ffe8e1df2f1cc5ba480b12.jpg; Screenshot_2026-01-26-23-32-38-21_40deb401b9ffe8e1df2f1cc5ba480b12.jpg; Screenshot_2026-01-26-23-32-48-47_40deb401b9ffe8e1df2f1cc5ba480b12.jpg;

Viitaten Raahe | Kehittämislautakunta 27.01.2026 §§ 11 käsiteltävän asian virkamiesten antamaan vastaukseen asiaan.

HUOM !!!

esteellisyysarvio tehdään ennen asian käsittelyn jatkamista ja tarvittaessa valmistelu siirretään toiselle viranhaltijalle.

Tiedoksi

- **Raahen kaupungin kehittämislautakunnalle /jäsenet kaupunginhallituksen käsittelyyn**

paikka ja päivämäärä **Raahe, 27.01.2026**

Alkuperäinen kirjelmän (02.01.2026)

Asia: Joukkoliikenteen yhteensovittaminen junasta bussiin Raahen ja Vihannin välillä

Viitaten Raahen kaupungin antamaan selvitykseen koskien Raahen–Vihannin bussilinjan aikatauluja ja junayhteyksien huomioimista esitän seuraavan vastineen.

Kaupungin antama selvitys ei vastaa esitettyihin kysymyksiin eikä poista sitä tosiasiaa, että nykyinen käytäntö johtaa käytännössä toimimattomaan matkaketjuun. Kyse ei ole yksittäisestä mielipiteestä tai satunnaisesta poikkeustilanteesta, vaan rakenteellisesta ongelmasta, jossa hankittu joukkoliikennepalvelu ei täytä sille asetettavaa todellista käyttötarkoitusta.

Kaupungin toistuva perustelu siitä, että Raahen–Vihannin linja ei ole virallinen junaliityntälinja, ei ole asiakaskokemuksen eikä lain tarkoituksen kannalta relevantti.

Matkustajan näkökulmasta joukkoliikenne muodostuu matkaketjuista, ei hallinnollisista määritelmistä. Mikäli juna saapuu Vihantiin klo 7.18–7.20 ja ainoa Raahan suuntaan kulkeva bussivuoro lähtee täsmälleen samaan aikaan ilman minkäänlaista odotusvelvoitetta, junasta bussille siirtyminen on tosiasiallisesti mahdotonta.

Tätä ei voida pitää hyväksyttävänä joukkoliikennepalveluna. Joukkoliikenne, jossa yhden vaihdon epäonnistuminen kaataa koko matkan, ei ole käyttäjälähtöistä eikä luotettavaa. Tämä on omiaan ohjaamaan matkustajia takaisin yksityisautoiluun, mikä on vastoin niin kaupungin ilmasto- kuin liikennepoliittisia tavoitteita.

Kaupungin selvityksessä korostetaan kustannusvaikutuksia ja viitataan kymmenien tuhansien eurojen lisäkustannuksiin, mikäli junien myöhästymistilanteita varten järjestettäisiin erillinen vuoro.

✓ Tämä argumentti ohittaa olennaisen seikan: kukaan ei ole vaatinut erillistä varavuoroa tai kallista rinnakkaisratkaisua.

Kyse on ensisijaisesti aikataulusuunnittelusta ja kohtuullisesta odotusvelvoitteesta tilanteessa, jossa junan aikataulun mukainen saapuminen osuu suoraan bussin lähtöhetkeen.

Lisäksi kaupungin vetoaminen koululaiskuljetusten ensisijaisuuteen ei ole ristiriidaton perustelu.

On vaikea hyväksyä, että joukkoliikennepalvelun toimimattomuus junamatkustajien osalta katsotaan hyväksyttäväksi siksi, että aikataulu on mitoitettu äärimmäisen tiukaksi.

Joukkoliikenteen suunnittelun lähtökohtana tulisi olla toimivuus arjessa, ei järjestelmän haavoittuvuus minuuttien tarkkuudella.

SOVELLETTAVA lainsäädäntö:

✓ EU:n palvelusopimusasetuksen (EY 1370/2007) ja kansallisen joukkoliikennelainsäädännön henki edellyttää eri liikennemuotojen yhteensovittamista silloin, kun se on kohtuudella mahdollista.

Tässä tapauksessa kyse on nimenomaan kohtuullisuudesta: junan aikataulun mukainen huomioiminen edes muutaman minuutin odotusajalla ei ole kohtuuton vaatimus, vaan perusedellytys toimivalle matkaketjulle.

Kaupungin selvityksessä todetaan, että asia koskee vain yksittäistä aamuvuoroa. Juuri tämä tekee tilanteesta erityisen ongelmallisen: jos ainoa Raahan suuntaan kulkeva vuoro ei mahdollista junayhteyttä, vaihtoehtoja ei ole. Tällöin kyseinen vuoro muodostaa koko matkaketjun kriittisen pullonkaulan.

On myös syytä todeta, että vastuu toimivasta joukkoliikennepalvelusta ei ole yksin liikennöitsijällä. Vastuu on ennen kaikkea tilaajalla eli Raahan kaupungilla ja sen päätöksentekokoelilla. Hankittu palvelu on tarkoitettu käytettäväksi todellisessa elämässä, ei vain täyttämään sopimusasiakirjojen minimivaatimuksia.

Edellä esitetyin perustein katson, että Raahan kaupungin tulee:

✓ arvioida uudelleen Raahan–Vihannin bussilinjan aikatauluratkaisu erityisesti junien aikataulujen näkökulmasta

✓ edellyttää liikennöitsijältä junayhteysien kohtuullista huomioimista, mukaan lukien lyhyt odotusvelvoite junan aikataulun mukaisissa tilanteissa

✓ varmistaa, että hankittu joukkoliikennepalvelu muodostaa toimivan ja luotettavan matkaketjun myös junamatkustajille

Joukkoliikenne ei ole vain kustannuserä, vaan keskeinen osa kaupungin palvelulupauksista. Sen toimivuutta tulee arvioida käyttäjän näkökulmasta: pääseekö matkustaja perille vai ei. Tässä tapauksessa vastaus on selkeä – ei pääse.

Edellä esitetyn perusteella on myös aiheellista tarkastella asiaa hallinto-oikeudellisesta näkökulmasta.

Kunnan järjestämä ja rahoittama joukkoliikenne on julkinen palvelu, jota koskee hallintolain (434/2003) mukainen hyvän hallinnon vaatimus, mukaan lukien tarkoitussidonnaisuuden, suhteellisuuden ja palvelun asianmukaisen järjestämisen periaatteet.

Palvelun järjestäminen tavalla, jossa ennakoitavissa oleva ja aikataulun mukainen junayhteys jätetään systemaattisesti huomioimatta, asettaa kyseenalaiseksi sen, täyttääkö palvelu lain edellyttämän asianmukaisuuden vaatimuksen.

Lisäksi joukkoliikennelain (320/2017) 1 §:n mukainen tavoite toimivien ja yhteensopivien matkaketjujen edistämisestä ei toteudu tilanteessa, jossa matkaketjun kriittinen vaihto on käytännössä mahdoton. Kun kaupunki on tietoinen ongelmasta ja siitä huolimatta päättää olla ryhtymättä korjaaviin toimenpiteisiin, ei kyse ole enää yksittäisestä suunnitteluvirheestä vaan tietoisesta linjauksesta.

Tällöin herää perusteltu kysymys viranomaisvastuusta.

Kuntalain (410/2015) 23 §:n mukaan kunnan viranhaltijan ja toimielimen on hoidettava tehtävänsä lainmukaisesti ja huolellisesti.

Mikäli hankittu joukkoliikennepalvelu ei täytä sille asetettavia lakisääteisiä tavoitteita eikä palvele tosiasiallisesti käyttäjiään, vastuu ei voi jäädä yksinomaan liikennöitsijälle. Vastuu on viime kädessä palvelun tilaajalla ja siitä päättävillä viranomaisilla.

Pyydän, että Raahen kaupunginhallitus käsittelee asian uudelleen myös tästä näkökulmasta ja arvioi, täyttääkö nykyinen aikatauluratkaisu sille asetetut lakisääteiset velvoitteet.

Samalla edellytän, että kaupunki ryhtyy konkreettisiin toimenpiteisiin joukkoliikenteen tosiasiallisen toimivuuden ja lainmukaisuuden varmistamiseksi.

Lisäksi joukkoliikennelain (320/2017) 1 §:n mukainen tavoite toimivien ja yhteensopivien matkaketjujen edistämisestä ei toteudu tilanteessa, jossa matkaketjun kriittinen vaihto on käytännössä mahdoton. Kun kaupunki on tietoinen ongelmasta ja siitä huolimatta päättää olla ryhtymättä korjaaviin toimenpiteisiin, ei kyse ole enää yksittäisestä suunnitteluvirheestä vaan tietoisesta linjauksesta.

Tällöin herää perusteltu kysymys viranomaisvastuusta. Kuntalain (410/2015) 23 §:n mukaan kunnan viranhaltijan ja toimielimen on hoidettava tehtävänsä lainmukaisesti ja huolellisesti. Mikäli hankittu joukkoliikennepalvelu ei täytä sille asetettavia lakisääteisiä tavoitteita eikä palvele tosiasiallisesti käyttäjiään, vastuu ei voi jäädä yksinomaan liikennöitsijälle. Vastuu on viime kädessä palvelun tilaajalla ja siitä päättävillä viranomaisilla.

Pyydän, että Raahen kaupungin kehittämislautakunta käsittelee asian uudelleen myös tästä näkökulmasta ja arvioi, täyttääkö nykyinen aikatauluratkaisu sille asetetut lakisääteiset velvoitteet. Samalla esitän, että asian käsittelyä ei päätetä ennen kuin asiassa on saatu lainvoimainen ratkaisu hallinto-oikeudessa, mikäli asia etenee hallintovalituksena tuomioistuinkäsittelyyn.

Lisäksi katson aiheelliseksi tuoda lautakunnan tietoon, että kaupungin viranhaltijalle on aiemmin esitetty vahingonkorvausvaatimus samankaltaisista joukkoliikenteen matkaketjujen toimimattomuuteen liittyneistä tilanteista. Kyseiset asiakirjat ovat Raahen kaupungin hallussa ja ovat tarvittaessa saatavissa kehittämisjohtaja Anna-Kaisa Vimparin ja kehitysjohtaja Pasi Pitkäsen kautta.

Nämä asiakirjat liitetään osaksi tämän asian käsittelyä todisteellisena aineistona siitä, ettei kyse ole yksittäisestä poikkeamasta tai satunnaisesta suunnitteluvirheestä, vaan toistuvasta ja vakiintuneesta toimintatavasta joukkoliikenteen aikatauluratkaisuissa.

Lisäksi pyydän lautakuntaa arvioimaan esteellisyyskysymyksen hallintolain (434/2003) 27–30 §:n perusteella.

✓ Kehittämisjohtaja Anna-Kaisa Vimpari sekä hänen esihenkilönsä ovat toimineet asian valmistelussa ja esittelyssä tilanteessa, jossa heillä on ollut keskeinen rooli kyseisen toimintatavan linjaamisessa ja puolustamisessa. Tästä huolimatta asiassa ei ole tuotu esiin esteellisyyttä eikä tehty esteellisyysarviota.

Kun viranhaltija toimii esittelijänä asiassa, joka koskee hänen omaa aiempaa menettelyään tai siitä johdettuja taloudellisia ja hallinnollisia perusteita, syntyy perusteltu epäily puolueettomuudesta. Esteellisyyden arvioinnissa ratkaisevaa ei ole ainoastaan tosiasiallinen jääviys, vaan myös se, miltä menettely näyttää ulkopuolisen arvioijan näkökulmasta. Tältä osin pidän välttämättömänä, että lautakunta tekee asiassa nimenomaisen esteellisyysarvion ja kirjaa sen päätöksentekoon.

 Viittaus hallintolain 27–30 §:ään

Kunnioittavasti

kohdistettu Raahen kaupungin kehittämislautakunnalle

paikka ja päivämäärä Raahe, 27.01.2026

sopii suoraan lautakunnan esityslistan liitteeksi, pöytäkirjaan tai viralliseksi vastineeksi

Jos haluat vielä viimeistellä:

- ♦ vaihdetaan lopun "Pyydän / edellytän" → "vaadin" (maksimaalinen jämäkyys)
- ♦ lisätään asia- tai diaarinumero, jos sellainen on
- ♦ tehdään tästä lyhyempi päätöksentekoversio luottamushenkilöille

Prosessiosoite: (henkilötietoja ei saa luovuttaa julkisuuslain perusteella)

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Lähetetty & jaettu 20260127_epost_brahestad_all

Liite Lausunnot asiaan lautakunnalle

distribution:
Intressenter
Meddelande
Advokater